

Uvodnik

Slovenska akademija za management si prizadeva izboljšati in poenotiti strokovno izrazje v managementu (ravnateljstvu) ter sorodnih področjih organizacije in upravljanja. To prizadevanje poteka zlasti v okviru že pred leti ustanovljene Sekcije za strokovno izrazje. Sekcija je sicer predlagala že vrsto ustreznih poimenovanj pojavov, a z rabo ustreznega in poenotenega izrazja ne moremo biti zadovoljni. Da bi v večji meri prispevali k širjenju uporabe ustreznega strokovnega izrazja, smo prišli na misel, da bi o ustreznih poimenovanjih posameznih pojavov začeli pisati tudi v raziskovalnih prispevkih v »Izzivih managementu«. Razpravljali pa ne bi le o poimenovanjih pojavov, marveč zlasti o njihovi vsebini, razvoju, razmerjih do drugih pojavov ter tako poimenovanje utemeljili z več vsebinskih, pa tudi jezikovnih vidikov. Pobudo sekcije je uredniški odbor revije sprejel in tako že v tej številki najdemo uvodni članek v tej smeri. Pripravil ga je usmerjevalec sekcije za strokovno izrazje prof. dr. Miran Mihelčič. Sam naslov članka »Ustrezno izrazje je pogoj za kakovostno vsebino« kaže, da sta vsebina in kakovost prispevkov ter strokovno izrazje tesno povezana. Ni naš namen razlagati vsebine tega prispevka ali ga prikazati kot vzorčen način podajanja člankov, ki bodo obravnavali problematiko konkretnega strokovnega izrazja, marveč opozoriti na novo zvrst prispevkov v reviji, prikazati njihov pomen, delo sekcije ter okvirno usmeriti vsebino teh prispevkov.

S prispevki naj bi tako še v večji meri utemeljevali že izbrano, predvsem pa novo izrazje. Z utemeljevanjem bi v večji meri prepričali uporabnike neustreznih izrazov, da začnejo z uporabo ustrežnejših. Obenem pa jim je dana možnost, da sami utemeljijo uporabo drugačnih izrazov. Za enkrat smo se odločili za samostojne prispevke, brez omenjanja posebne rubrike, kar pa lahko kasneje spremenimo. Vsekakor pa bi poskušali vsaj en prispevek v vsaki prihodnji številki revije povezati z izrazjem. Kot se nam je že v dosedanji praksi dela sekcije, ko smo utemeljitve predlaganih izrazov pripravljali le za

ozek krog članov sekcije, pokazalo, so prispevki šli globoko v vsebino temeljev poimenovanih pojavov.

Stanje v neenotnosti in neustreznosti poimenovanja organizacijskih in sorodnih pojmov v strokovni in znanstveni rabi ni zavidanja vredno. Že dosedanje delo sekcije je pokazalo, da tako avtorji kot praktiki uporabljajo različne slovenske izraze za iste pojave in iste izraze za različne pojave. V svojih delih niso dosledni niti v uporabi teh izrazov. Človek se ne more znebiti vtisa, da obravnavane pojave in razmerja med njimi le približno ali sploh ne razumejo, ali pa gre za hudo malomarno rabo slovenskega jezika.

Težko je dovolj poudariti posledice neustreznega razumevanja in napačne rabe izrazov. Npr., kako naj izboljšamo pogosto kritizirane procese upravljanja, managementa in vodenja, če jih ne poznamo in/ali razumemo. Obenem še ugotavljamo, da si strokovne izraze pogosto izmislijo nepoznavalci teh pojavov, ki nimajo pregleda nad različnimi uporabami izraza tudi v drugih področjih. Slovenska akademija za management si, kot povezuje preučevalcev managementa in sorodnih področij, mora lastiti pravico predlaganja in urejanja strokovnega izrazja v svojih matičnih področjih.

Sekcija za strokovno izrazje deluje že nekaj let in je ustvarila temeljni prevajalnik osnovnih pojmov, ki je na spletnih straneh društva. Smiselno sledimo upoštevanju nekaj načel, pri čemer se zavedamo, da so primeri različni. Nekateri pojavi so dokaj dobro opredeljeni, manjka pa ustrezen slovenski prevod. Spet pri drugih neposreden prevod preprečuje razumevanje sicer različnih pojavov, ki pa imajo enake izraze. Pri tretjih je lahko problem slabo poznavanje pojava, ki ga hočemo ustrezno prevesti oziroma poimenovati.

Naj navedemo še nekaj načel. Vsak, od drugih različen pojav, mora imeti svoje slovensko poimenovanje. Zato pa je razumevanje pojava, ki ga beseda predstavlja in razmerij med pojavi, ključnega pomena. Npr. če so management

(ali ravnateljvanje), vodenje in upravljanje danes trije kvalitativno različni in vsak zase jasno določeni pojavi, morajo obstajati tudi različna imena zanje. Posamezne pojave najprej vsebinsko preučimo, pregledamo že obstoječe prispevke ali celo napišemo nove, pripravimo temeljne opredelitve pojavov in predlagamo poimenovanja.

Preverimo, če so podobna razumevanja in različne besede prisotne tudi v angleščini in potrdimo ustrezne prevode. Preverimo, kako gre z izpeljankami iz osnovne besede (glagoli, glagolniki, nosilci) in opredelitvami delnih pojavov. Po temeljiti

debati šele zapišemo predloge strokovnih besed kot primerne, dopustne in nedopustne. Predlogi gredo v razpravo članom, v ponoven pregled in nato na spletne strani.

Upamo, da bodo bralci z naklonjenostjo sprejeli te prispevke in jih tudi sami pripravljali, s tem pa izboljšali tako vsebino in razumevanje pojavov kot tudi utrdili njihova ustrezna, slovenska poimenovanja.

Rudi Rozman, član Sekcije za strokovno izrazje